

τίπαξ. Κέρκ. Παξ.: Νὰ πὰς νὰ δουλέψῃς' τὸ γουλερὸ Παξ. Συνάν. γονλότοπος.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τόπ. Γουλερὰ, τὰ Παξ.

γουλέτα ḥ, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλὶ ἀ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έτα.

Μέγα τεμάχιον: Μηγὰ γουλέτα φωμὶ - τυρὶ - κρέας. Συνάν. κομματάρα, κόμματος, ἀντίθ. γονλετάκι, γονλίδι, κομματάκι.

γουλετάκι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλέτα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, τυροῦ, κρέατος ἢ φρούτου. Συνάν. γονλίδι, κομματάκι.

γουλεύω ἐνιαχ. γουλεύον Μακεδ. (Βέρ. Νάουσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλα (Ι).

Καταβροχθίζω μετὰ λαιμαργίας ἔνθ' ἀν.

γουλήθρα ḥ, ἐνιαχ. γλήθρα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλα (Ι) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήθρα.

Ἐκφυμα, ἐξάνθημα ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν αἰγοπροβάτων ἔνθ' ἀν.: Τὴν ἡμέρα τ' εἰς Λαβοῆς δὲν τρῶμι ἀβγά, γιὰ νὰ μὴ βγάν' μι τὰ πράματα γλήθρος (πράματα = αἰγοπρόβατα) Στερελλ. (Αἴτωλ.) Συνάν. λιθοβάτη.

γούλημα τό, ἐνιαχ. βούλημα Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. γονλώνω (Ι) 'Ο τόπ. βούλημα κατὰ παρετυμ. ὑπήχθη εἰς τὸ λῆμμα βούλημα.

Ἡ πλήρωσις τοῦ στόματος δι' ὕδατος καὶ ἡ ἐκσφενδόνησις αὐτοῦ μεθ' ὅρμης ἔνθ' ἀν. Συνάν. πέτισμα.

γουληματιά ḥ, ἐνιαχ. βούληματιά Νίσυρ. Ρόδ. (Βάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονληματιά καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τὶά. 'Ο τόπ. βούληματιά ἐτυπώθη ὡς ἵδιον λῆμμα κατὰ παρετυμ.

Ποσότης τροφῆς στερεᾶς ἡ ὑγρᾶς καταπινομένης ἀπαξ ἔνθ' ἀν.: 'Εκατάπια μιάβι βούληματιά Ρόδ. (Βάτ.) Συνάν. γονλὶά (Ι), λαρυγγιά, μπονκωσιά.

γουλὶ τό, (Ι) Κάλυμν. Καππ. (Αραβάν. Γούρτον. Δίλ. Μισθ. Σινασσ. Φερτ.) Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Νίσυρ. Πάρ. (Λευκ.) Πάτμ. Ρόδ. Σύμ. Χίος— Ελλην. Γεωργ. 6, 585 γούλι 'Ερεικ. γλήλι Λέσβ. βούλ-λιν Κύπρ. βούλ-λι Κύπρ. (Λεμεσ.) βούλι Ρόδ. γούλι Καππ. (Ανακ. Σινασσ. Φερτ.) Λυκαον. (Σίλ.) γονλὶ Μακεδ. (Χαλκιδ.) Σάμ.

'Υποκορ. τοῦ οὐσ. γονλα (Ι), διὰ τὸ διπ. βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1, 394.

1) 'Ο στόμαχος καὶ ἡ κοιλία Κρήτ.: Παροιμ.

Σὰ δὸ θέλει τὸ γουλὶ μον, | πῶς θὰ κάμω γιὰ ψυχή μου; (ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν παθῶν ἀγομένων). Συνάν. γονλα (Ι) 4.

2) Αἱ ἀμυγδαλαῖ τοῦ λαιμοῦ Κεφαλλ.: Φούσκωσε τὸ γουλὶ μον' τὸ λαιμό. 'Εχει τὰ γουλιά τον διαφωτ. Συνάν. γονλα (Ι) 3ε. 3) Οἱ βουβῶνες Ζάκ. Κεφαλλ.: Μὲ πονάει τὸ ἀριστερό-τὸ δεξιό μον γουλὶ Κεφαλλ. γ) Τὸ ρόπτρον, ἡ γλῶσσα τῆς καμπάνας Πάρ. (Λευκ.) 3) Τὸ ἔμεσμα τῶν βρεφῶν Λευκ.

4) 'Ο λαιμός, τὸ στόμιον τοῦ ἀσκοῦ Σάμ.: Σὰν ἔλυσι τὸ γούλι τοῦ διφιματιοῦ, ἄκουσι φωνὴ κὶ βγῆκι ἀπ' τοὺ διφιμάτ'. Συνάν. γονλα (Ι) 3ζ. 5) 'Η δηπὴ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀνω λίθου τοῦ

μόλου, ἐντὸς τῆς ὁποίας φίπτεται ὁ πρὸς ἄλεσιν καρπὸς Νίσυρ. Συνάν. γονλότοπος.

6) 'Ο ξύλινος σωλήνη, διὰ τοῦ ὁποίου διοχετεύεται ὁ πρὸς ἄλεσιν καρπὸς εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἐπάνω λίθου τοῦ ἀνεμομύλου ἢ ὑδρομύλου Πάτμ. Ρόδ.

Σύμ. Συνάν. γονλα (Ι) 3η. 7) 'Η κοιλότης, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσέρχεται ἡ κεφαλὴ τοῦ ὀστοῦ, ἡ κοτύλη 'Ερεικ. Κύπρ. (Λεμεσ.) 8) 'Η ἐπὶ τοῦ λίθου τῆς ἀνω καὶ κάτω γωνίας τῆς θύρας κοιλότης, ἐντὸς τῆς ὁποίας στρέφεται ἡ στρόφιγξ τῆς θύρας Καππ. (Ανακ. Αραβάν. Δίλ. Μισθ. Σινασσ. Φερτ.) Λυκαον. (Σίλ.) Συνάν. γονλα (Ι) 5β.

9) 'Ο σφὴν τοῦ μαντάλου τῆς θύρας Καππ. (Αραβάν.) 10) Τὸ ἐπικαμπὲς τιμῆμα τοῦ ἀρότρου τὸ προσαρμοζόμενον κατὰ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸν ιστοβούχον καὶ κατὰ τὸ ἔτερον εἰς τὴν φέρουσαν τὸ ὄντον βάσιν Μακεδ. (Χαλκιδ.) — Ελλην. Γεωργ. 6, 585. Συνάν. γονλα (Ι) 7. 11) Μεγάλη ἔκτασις γῆς μεταξὺ δύο ὑψωμάτων Κρήτ. Συνάν. γονλα (Ι) 10. 12) Δακτύλιος, τὸν ὁποῖον φέρουν αἱ μητέρες, ἵνα αἱ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τῶν τέκνων τῶν ἀπευθυνόμεναι ἀραι καθίστανται ἀκίνδυνοι Κάλυμν.: Λαχτυλίτζια ποὺ τὰ λέμε γουλιὰ χοροῦν τα οἱ μαννάες γιὰ νὰ μὴ φάν-νουν οἱ κατάρρεις τα' οἱ βλαστήμεις ποὺ λέσι 'τὰ παιγιά τως (χοροῦν = φοροῦν, φάν-νουν = πιάνουν).

γουλὶ τό, (ΙΙ) γουλὶν Πόντ. (Άμισ. Ιμερ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Χίος (Πισπιλ.) γουλὶ κοιν. καὶ Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Ινέπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γουλὶ Πελοπν. (Ξεχώρ. Τσέρ.) γουλ-λι Δονοῦσ. γλήλι Θάσ. (Θεολόγ.) Θράκ. (Αἴν. Καλαμ. Στέρν.) Ιμβρ. Μ. Ασίν (Κυδων.) Λέσβ. Λευκ. Σάμ. Σαμοθρ. Σκύρ. ουλὶ Νάξ. (Απόρανθ.) γουλὶ Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) βούλι Κῶς βούλ-λι Σύμ. βούλ-λιδι Ρόδ. (Αρχάγγελ.) μουλὶ Κῶς μουλὶν Κῶς ἀγλή Θράκ. Σάμ. (Μαυραντζ. κ.ά.) γουλὶ Καστ. Στερελλ. (Θῆβ.) — Λεξ. Πόππλετ. ἀγούλι Καστ. γουλὸ Λευκ. οὐγλὶ Σάμ. (Μαυραντζ. κ.ά.) Πληθ. γουλία Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Πόντ. (Ίμερ. Ινέπ. Οφ. Τραπ. Χαλδ.) μουλ-λία Κῶς ἀγούλιμα Καστ.

'Εκ τοῦ Βυζαντ. γονλὶν = τὸ ἀποφλοιωμένον στέλεχος τοῦ βλαστοῦ τῆς κράμβης, ὡς ὑποκορ. τοῦ γονλα (ΙΙ) Βλ. Πρόδρομ. 2 G, 42 (Έκδ. Hesselung - Pernot, σ. 43) αἱ θέλουν εἰς τὸ σπίτιν μου λινάριν καὶ βαμβάκιν || φρύγιον κράμβην καὶ γουλὶν καὶ ἀπὸ τὸ κουνουπίδινον καὶ αὐτόθ., σ. 42 στ. 42 αἱ τρυγοκράμβιν ἐκ τὸ γουλὶν καὶ ἀπὸ τὸ τρυγοκράμβινον. 'Ομοίως καὶ εἰς Σταφίδ. Ιατροσοφ. 191 (Έκδ. Ε. Legrand, εἰς BGV 2, σ. 7), «ἀς τρώγης νῆστις τὸ γουλὶν τῆς κράμβης». 'Ο τόπ. μονλὶ ἀπὸ τὸ βούλὶ καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ γονλὶ, δι' ἐναλλαγῆ τῶν συμφώνων.

A) Κυριολ. 1) Τὸ ἀποφλοιωμένον στέλεχος τοῦ βλαστοῦ τῆς κράμβης ἢ διλαστός ἢ γογγυλώδης φίλα διαφόρων χόρτων σύνθη. καὶ Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Άμισ. Οἰν. Χαλδ.): Λός μου λίγο γουλὶ ἀπὸ τὸ κουνουπίδιον πολλαχ. Τὰ λάχανα ἥτανε ὅλο γουλία Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Γλυτσὸν μ-βούν να - δὸ μουλὶ ν-δῆς ἀνγινάρας Κῶς. Πᾶμε νὰ κόψωμε γκουνφωτοὺς νὰ φάμε ν-δὰ μουλ-λία τως (κουνφωτοὺς=ἄγριες ἀγκυνάρες) αὐτόθ. Καὶ τὰ φύλ-λα τοῦ μαρουλιοῦ καὶ τὸ βουλὶ ν-δον εἶναι καλὰ αὐτόθ. Μαζέφαμε πικραδέρικα ὅλο γληλιά (πικραδέρικα = πικροράδικα) Σκύρ. Τὸ ουλὶ εἶναι τοῦ σταφυλίνιγα τὸ πωρίχι (σταφυλίνιγας = τὸ φυτὸν σταφυλίνος ἢ δαῦκος, πωρίχι = βλαστός) Νάξ. (Απόρανθ.) Τὸ γουλὶ τσῆ φυλλάδας (= κράμβης) Α. Κρήτ. Τὸ γουλὶν τοῦ λαχανίου Πόντ. (Οἰν.) Αγαπᾶ πολλὰ τὰ γουλία αὐτόθ. || Φρ. Τὸ μαχαίρι ἐμπῆκε μέσα γουλὶ (τὸ μαχαίρι εἰσῆλθεν ὅνει αντιστάσεως) Πελοπν. (Αρκαδ.) || Παροιμ. Φρ.:

